

TÌNH CA EM MƠ LÔ

NGUYỄN THỊ VÀNH KHUYỀN

Em-Mơ-Lô phụng phịu bước nhanh lên bờ, tay cuống cuống quơ vội tấm áo da nai quấn vào người, mắt nhìn xuống, má đỏ hây hây. Rông-Tần từ sau góc sỏi xù xì nhòai người hẳn ra ngoài, miệng cười giả lả, lơ ngơ nhìn người yêu đang giận dỗi. Muốn nói lời xin lỗi nhưng cứ mãi ngập ngừng.

Dòng suối hiền hòa bỗng dưng chảy mạnh hơn, vỗ róc rách vào triền đá sỏi bọt, hòa nhịp cùng gió trời đang lượn quanh lao xao qua hàng Bạch Đàn xanh rì mơn mở, tạo thành từng chuỗi âm thanh vi vu rộn rã, như hòa nhau trên gheo nổi thẹn thùng của người sơn nữ.

"Sao anh lại rình
Trộm xem em tắm
Da của em ngần trắng
Da cha mẹ cho em
Tay của em lấm lem
Tay của than của bụi
Tay của rừng của núi
Tay của đất của nương
Em tắm xong lại sạch
Vẫn ngát thơm hoa rừng
Da của em trắng ngần
Là của anh tất cả
Không phải người xa lạ
Việc gì mà trộm xem
Em tắm suối giữa nương
Tắm trong môi yêu thương
Có anh đang đứng giu
Chớ để ai đến nương"

(Thơ Em Tắm của Bạc Vãn)

Rông-Tân vẫn đứng nguyên như ngây như dại trước tấm áo da nai thống thuộc. Mạnh áo có từng chấm lốm đốm vàng lườm, ôm áp thân hình mịn màng làm hẳn lên đôi vai tròn căng, ngực đầy ứ ứ. Từng giọt nước như những viên ngọc bích lỏng lách, lấn tấn vuốt ve đôi má đào đỏ hồng lên dưới ánh mặt trời. "Kỳ quá! Kỳ quá!". Tiếng con Ki-Vít vô duyên nào vừa bay qua, kêu thét lên làm chàng trai giật mình tỉnh mộng.

- "Em-Mơ-Lô đứng giận. Lội tại con thỏ rừng mà. Vừa mới đuổi nó, chạy lạc tới đây thôi. Em-Mơ-Lô giận, Rông-Tân buồn như trời mưa".

Tiếng nói cuồng quít, bên trong như có nước mắt làm Em-Mơ-Lô mũi lòng cười lên nấc nấc. Vậy là lại làm lạnh. Hai con chim xanh của núi rừng, dễ vui dễ buồn, thương nhau từ ông trăng năm nào, tới nay vẫn còn thương, ngày càng nhiều hơn. Họ đã định rồi, sau mùa săn năm nay, Rông-Tân sẽ thừa với Tú Trưởng Ai-Xô xin làm lễ "Trao-Quân" theo cô lệ, để được chính thức nhận nhau là vợ chồng.

*
* *

Cứ mỗi lần nghĩ đến ngày đi về có nhau, đôi uyên ương không khỏi thấy lòng trào lên niềm vui rạo rức. Kỳ lễ "Tuông Ngộ" mùa tuyết rơi vừa rồi, bên chòi "Hò Hen", khởi ánh lửa hồng, tay trong tay họ đã ước thế sống đồng tịch đồng sàng, chết đồng quan đồng quách, có Ma Rừng chứng giám. Cũng chẳng còn bao lâu nữa, ước mơ sẽ thành sự thực. Nhưng sao ngày như dài hơn, đêm như vô tận, Rông-Tân vẫn hoài mơ màng, tưởng ra trước mắt thật rõ nét ngày vui tưng bừng nào nhiệt...

Cô dâu đầu kết hoa Thiên Quê (một loài Lan rừng), xúng xính trong bộ Xà-Cạp ngũ sắc, chân mang hài tơ có chiếc kiềng bằng cây Huỳnh Đàn bóng ngời, ôm áp cô chân tròn đi là

tròn. Quay quanh, bày sớ nữ môn mơ, riú rít, rộn ràng, thỉnh thoảng cù nhau cười ré lên như mang hết âm thanh núi rừng về đây vui hội. Rông-Tân đầu chít lông Trĩ, vai choàng da Bạch Hồ, vận khố Hồng Điều, chân mang đôi guốc Lôm-Bần dây cộm dẻo hình chiếc thuyền mà mỗi bước đi mặt đất chuyển mình rên siết. Trai trắng trong bản tập ta tập tỏi, nhọn nhọn đứng chòi kết hoa và trang hoàng diện tề đất trời. Chủ tế là Tú Trưởng Ai-Xô, hiên ngang dinh dục tuyên bố ngày lễ "Trao-Quân" có tiếng phèn-la, chập-chả và trông cớm hòa theo sau từng câu nói. Khi tiếng Khèn bắt đầu trôi giọng thúc giục, cô dâu tú trong Lùm (chòi riêng của cô dâu ăn mình trước khi vào lễ) có Nguyệt ông và Nguyệt bà hộ tống, chậm rãi tiến ra diện thờ, tay nâng ngang mặt trịnh trọng trao chủ tế "Mạnh Khẩn Tình Tử" trắng muốt, do chính tay cô dâu chằm kết từ lông bạch thỏ. Sau khi lướt mắt qua mạnh vải, tượng trưng hôn xác trịnh nguyên và tình yêu vĩnh cửu của người con gái, chủ tế kính cẩn đặt lên tráp thờ, đầu cúi thấp, miệng lầm bầm kêu xin đất trời hộ chúng. Khi cánh tay áo của người Tú Trưởng thân yêu phát lên, mọi người đồng thét lên mừng rỡ và tiệc liên hoan bắt đầu. Hai con trâu rừng còn sống, bị buộc từ mấy ngày trước bên tàn cây cỏ thụ đã sẵn sàng. Lửa nổi lên. Rượu Rờ-Neo được khuôn ra từng盎 lớn. Dân làng dờ xô thui trâu, ăn uống nhảy múa xập xình ngáy ngất tứ chạng vạng cho tới nửa đêm, mãi đến khi tiếng con Bật-Cô-Trối-Cột lạnh lốt vang lên từ cuối rừng mới thôi. Đã tới giờ Nguyệt lão hộ tống chủ rể tiếp thu Mạnh Khẩn Tình Tử do chính chủ tế trao lại. Sau đó mọi người hè nhau làm kiêu, đưa đôi vợ chồng mới về Tô Uyên Ương trong tiếng reo hò tơ mơ âm vang khắp núi đồi. Khi cánh cửa tơ vừa xập xuống, trai gái bản làng tay dốt được, chân nhảy điệu sáo sậu quanh tơ hồi lâu, miệng hát lời ngợi ca duyên mới, chùng mệt lã mới chiu ra về, dành lại những giây phút thần tiên tuyệt vời cho hai kẻ yêu nhau...

Mở mộng vẫn vờ rời cười một mình.
Rồng-Tân thân thơ đêm bước thời
gian chậm chậm trôi dài. Ban ngày
thời ngóng trông mau tới để trách
thâm ông mặt trời đi quá chậm. Tối
đến lại mong mau sáng để được nhìn
mặt người yêu cho đỡ nhớ. Sản bắt
được ít thú rừng, cũng cố chữa mảnh
thịt tươi ngon nhất đêm dúi mang
tặng ai đó, để được nhìn sâu trong
đáy mắt sự cảm động và lòng tin yêu
với với.

"Này núi cao của ta
Có chim khuyên đang hót
Bình minh mặt trời hồng
Vỗ cánh về phương đông
Này dòng sông mùa hạ
Như suối tóc em bay
Quần quít cùng ta với
Tóc xanh đồng cỏ say"

Tình yêu của Em-Mở-Lô thâm trầm
hơn, nhưng sâu thăm thiết tha. Sáng
nào nắng cũng cùng chị em lên nương
thật sớm, để rồi thân thơ mãi, kỳ
đến khi thắp thoáng bóng dáng người
yêu từ xa, để cười với nhau một
miếng. Cười lên thôi, bằng mắt bằng
môi bằng cả khuôn mặt, rồi thôn
thức cúi xuống vợ vĩnh, chỉ sợ lú
bạn tiếng nọ tiếng kia. Như vậy
cũng đủ vui rồi. Qui cũ bản làng
khe khát lắm. Trai gái chưa thành
thân, cảm không được tỏ tình nơi
công cộng, sợ Ma Rừng bắt tội lây
cả mọi người. Chưa biết cái lễ
"Trao-Quần" mà lỡ có mang là tội
dại nghiệt, sẽ bị thiếu sống cùng
với toàn bộ lều trai, đã vậy dân
làng còn phải đau khô gạt nước mắt
dối củ nơi khác. Điều kinh khiếp
này may mắn chưa hề xảy ra, chỉ
được nghe các lão trưởng kể lại
thôi. Do vậy các sơn nữ ai cũng
phải cảnh giác giữ thân, cho mình
và cho cả bạn bè cùng phái. Mỗi năm
nam nữ chỉ được một lần gặp gỡ trao
duyên nhằm lễ Tướng Ngộ nhân dịp
tuyệt rồi đầu mùa. Đây là dịp duy
nhất trai gái được phép tự do nói
lời yêu thương, và chỉ nói lời yêu
thương hẹn ước với nhau thôi, quanh
bếp lửa hồng bên chòi Hồ Hẹn. Vậy
thôi! Ôi tình yêu cảm nín, không
dám bộc lộ sở sàng, đã trở thành

nổi áp ứ ray rức, chảy dài theo
nắng sớm sương chiều, đè nặng thêm
sự nhớ nhung da diết, để nhận ra
cuộc sống chỉ còn đáng sống khi
được kê cân người thương. Có lẽ vì
vậy mà dân bản chưa bao giờ bỏ
nhau. Lỡ có ai về trời sớm, kẻ ở
lại vẫn một lòng thủy chung nhớ
tiếc. Lăn xui rủi gặp nhau bên bờ
suối vắng ngày no. Em-Mở-Lô vẫn còn
thấy sợ. Ngộ nhớ cảm lòng không
dạng, hoặc có ai bắt gặp, chắc là
chuyện chẳng lành. Thiệt là may
mắn!

*
**

Nhưng hối ối, chẳng may mắn chút
nào đâu. Đó ai ngờ được mỗi tình
trong trắng thơ ngây, sáng như ánh
mặt trời và đầy mộng ước tươi đẹp
như hoa bướm mùa Xuân của hai người
vừa mới lớn trên kia, đã là thiên
tình sự đầy nước mắt. Dĩ vãng giờ
đã chìm sâu theo bụi thời gian,
nhận tình thế thái lạt dần lạt dần,
để chẳng còn ai nhớ nổi ngày xưa có
hai kẻ yêu nhau bị trời bắt tội.
Tất cả đã bị chìm lấp vào quên lãng
theo dòng sông chảy nhanh, chỉ trừ
oan khí là mãi vẫn vương. Thật vậy,
ai đã từng một lần dong ruổi trên
Quốc Lộ 305 hay 307, đổi mắt theo
hướng hồ IJsselmeer của Hòa Lan,
lại không nhận ra thật rõ, thật đầy
đặc, sương mù mù ngùn ngụt ngày đêm
bốc lên mù mịt, ngay chính nơi số
đoạn trường đã kết thêm hai linh
hồn oan nghiệt: Em-Mở-Lô và Rồng-
Tân. Dù ngay giữa trưa nắng gắt, xe
cộ qua đây đều phải để đèn sáng
trùng. Người có lòng, bật đèn lên,
nhìn mù sương cuộn cuộn để thấy mắt
mình cay cay và lòng gợn lên mỗi u
hoài mang mang, thương cho tình yêu
cay nghiệt, thương thân phận mình
và thương cả loài người yêu đôi
xâu xa.

Kẻ lữ hành dành một phút cảm thông,
chia sẻ nỗi đoạn trường của người
xưa, rồi tự hỏi lại lòng mình: "Tại
sao mình không thể yêu thương nhau

nhều hơn". Nhưng giọt nước mắt xóc xa bắt đầu rơi xuống, viết nên bản Tình Ca Em-Mơ-Lô đau thương...

*
**

Lão Thầy Mo Hạc-Đờ-Vây mắt trợn dọc, tóc phủ lòà xòa góm ghiếc, người run rẩy, chân rậm rất nhún nhảy xiên xẹo, hai tay quờ quang về phía trước như niú kéo van nài các oan hồn uống tử², miệng hú từng tràng chuỗi âm thanh ma quái, man rợ. Tiếng trống vẫn tiếp tục bập bùng tứ khí buổi lễ cầu đảo vừa bắt đầu hồi chấp tời, giờ lại càng dồn dập hơn. Đồng lửa trước sân ngùn ngụt cháy, ngọn bốc cao bắn lên từng vệt tàn đơ li ti tung tóe khắp bốn phương, rồi phồng bay ra xa theo từng luồng gió cuốn. Dấu hiệu của Ma Rừng xuất hiện, dang nhập hồn vào thân xác Thầy Mo đó. Mọi người dang quì trước sân lấy bảy sớ hãi, nín thở nghe lệnh truyền. Thầy Mo thốt nhiên ngửa mặt hú lên lạnh lạnh, tay chỉ phía trước, mặt mày nhăn nhó, miệng lệch hẳn sang bên, dăm rãi sủi bọt như chó điên, ồm ồm cất tiếng, âm ba như tứ đày mô vọng lên: "Em-Mơ-Lô, Em-Mơ-Lô, loài phản động. Tru diệt, tru diệt...". Án lệnh kinh hoàng vừa phát ra, Thầy Mo nẩy người lên, lẩn mình xuống đất, dấy lên danh dach, miệng trào bọt mép trông thật ghê rợn. Như bị ma lực hợp hồn, lũ dân làng chồi dậy, duốc trong tay sáng rực, miệng kêu gào: "giết nó, giết nó...", rồi kéo thành đàn vây quanh Em-Mơ-Lô đang sững người như trời trồng, ngờ ngác nghe sấm nổ bên tai, chẳng tưởng nổi chuyện gì đang xảy ra.

Một người dă nhanh tay tìm ra mẩu dây gai, trối ghệt khuỷu tay Em-Mơ-Lô ra sau, kéo nhanh dên bên góc cây đại thụ vạn niên, rồi thông giây treo người con gái khôn nạn lên chằng ba trụ lá. Người ta khắc dăm rãi vào mặt nàng, kêu gào chửi rửa bằng những lời lẽ thô tục nhất, rồi xiá xối dổ trút bao nhiêu tội lỗi tưởng tượng vào thân xác bé

bồng dang gục đầu co rúm. "Hèn chi bây lâu hạn hán kéo dài, đất đai nứt nẻ, ôn dịch bắt đầu hoành hành...", lão Tù Trưởng lâm bầm. Một bà lão, nước mắt chảy dài nấc lên: "Vì mi mà mới hôm kia con bà vẫn còn cười cười nói nói, sáng ra đã bị cộp cồng đi mất xác", rồi vật xuống, con đi con hối thật thương tâm. Chỉ có Lê-Ly, đứa em gái duy nhất của Em-Mơ-Lô ngày ngày hầm hừ rau cháo nuôi nhau từ lúc mẹ cha qua đời, nấp sau chòm bụi rậm, nhìn chị rồi thán nhiên mỉm cười lẳng lẽ.

Người ta còn dợi ông trời lên cao khỏi hàng thông xanh bên triền núi mới làm lễ hỏa thiêu, dên tời Ma Rừng. Suốt đêm bị treo ngược trên cây, Em-Mơ-Lô rũ người như xác chết, đầu ngoẹo hẳn sang bên, người ướt dẫm sương muối, mắt dưng tròng thoi thóp. Gió sớm lùa vào rừng Phi Lao mượt mã, xôn xao cất tiếng: "Em-Mơ-Lô tội gì, tội gì...", rồi nức nở vang xa khắp núi đồi. Dòng suối Lâm Tuyên chảy nhanh, giân dôi xô đuổi nhau vỡ tung vào bờ dốc đá làm dạn qua đen giứt mình dấp cánh: "Tội, tội, tội gì?". Con sóc trên cao, dăn kiến vàng bò quanh lẳng lẽ và cả lũ bướm bay lượn chấp chớn vẫn ngờ ngác hỏi nhau: "Em-Mơ-Lô tội gì?".

Em-Mơ-Lô nào biết nổi mình mang tội gì! Thân gai bé bỏng, thôi đành cam phận chịu bức tử trước sức mạnh bạo tàn, chỉ dứt ruột thương cho người yêu sâu thẳm cô quạnh, chảy máu mắt khi nghĩ đến đứa em thơ còi cút tử nay một mình một bóng.

Mà cũng chẳng ai biết Em-Mơ-Lô tội gì. Ô, cần gì phải có tội. Ma Rừng dă phán, ắt là đáng chết. "Ma Rừng vô dịch muôn năm. Muôn năm vô dịch Ma Rừng. Dù cho dốt cháy cả núi đồi, song chân lý đó không bao giờ thay đổi". Các trưởng lão chỉ đạo vẫn dạy dỗ hoài sao còn chưa hiểu. Hình như chẳng ai cần hiểu cả, nhưng vẫn tin, và tin diên công. Chỉ có hai kẻ duy nhất không tin nhưng lại hiểu, và hiểu rất rõ:

Thầy Mo và Lê-Ly, đứa em gái yêu mến thiết tha của Em-Mơ-Lô. Họ vừa mới mua bán với nhau xong. Chẳng biết chuyện gì xảy ra trong đêm, chỉ thấy Thầy Mo trời vừa hửng sáng, tú lều Lê-Ly mò mẫm bước ra, điệu bộ há hê khoái trá, có con sơn dương thò đầu từ trong hộc đá lên nhìn ra bắt gặp rõ ràng. Lê-Ly vẫn còn ửng eo, nường người trên nệm cỏ khô, dề mê, hai mắt nhắm nghiền, miệng thì thầm: "Rông-Tân chàng ơi, em yêu chàng biết mấy". Thiện tai, thiện tai! Thì ra chỉ vì ghen tương. Ôi tình yêu tuyệt vời hay tình yêu tội lỗi, đến nỗi em nó nhân tâm âm mưu cùng Thầy Mo, mượn lối Ma Rừng giết chị để cướp duyên. Tội nghiệp Em-Mơ-Lô biết chừng nào, người con gái vừa mới kịp biết yêu thương, thấy sao nổi mỗi tình cảm lặng của em mình. Phải chi... chắc Em-Mơ-Lô cũng sẵn sàng nhường hạnh phúc lại cho em. Thường những ai nhân tâm tìm thấy niềm vui qua nỗi vui của kẻ khác, lại nhận chịu biết bao cay nghiệt phũ phàng.

"Ơi người xưa người xưa
Xui chi đối oan nghiệt
Phút giây gặp gỡ rồi
Sâu chia ly tan tác"

Đã ba ngày qua Rông-Tân cùng vài người bạn lặn lội trong rừng sâu để tìm săn thú, dự trữ qua những ngày động rừng. Nào biết chuyện đau lòng đang xảy ra ở nhà. Lúc Rông-Tân đứng chân tạm nghỉ trưa trên đỉnh hòn khô, chợt thấy khói bốc lên cuộn cuộn từ hướng bản làng. Biết có biến, đoán người chạy cẳng, chân lướt lên sỏi đá có gai bắt máu để kịp về cứu viện. Kịp đến khi Rông-Tân vừa đến được rặng Phi Lao đầu bản, lửa từ giàn thiêu đã bốc cao trong tiếng hò reo hô hời vang dậy của dân làng. Qua ánh lửa đỏ rực, một bóng người không còn nhận ra nhân dáng dang oằn oại dầy dụa. Lửa tấp tròn quanh người lung linh biến thành ngon duốc sông phủng phực, làm bốc ra mùi thịt cháy khét let. Rông-Tân chạy cẳng tới gần để kịp nhận ra đôi mắt yêu thương quen thuộc đang nở căng ra đau đớn, rồi

dầu gục xuống bất động sau khi đã gom hết sức tàn kêu lên hai tiếng "Rông-Tân!" thông thiết ta tử. Như kẻ mất hồn, Rông-Tân rú lên, cào xé thân mình rách bươm, rồi ngã lảo ra dẫy lên đau đớn. Máu mắt trào ra ướt dầm mắt đất nóng, Rông-Tân chồm lên như loài mãnh thú bị thương, không ai kềm giữ nổi, lao người như mũi tên vào lửa đỏ, vừa đứng lúc xác người yêu trên giàn hỏa đang biến thành than đen đỏ chụp xuống. Dân làng vây quanh đồng loạt hét lên, rồi sững sờ chết lặng. Đầu dẫy như vang lên tiếng kêu gào thông thiết: "Em-Mơ-Lô đừng bỏ anh!". Diễn tiến xảy ra quá nhanh, không lường trước, đã làm mọi người run rẩy. Rồi như chợt nhận ra tội lỗi đã làm, mọi người đồng loạt quỳ xuống, thương tâm, nước mắt chảy dài.

Nhưng trễ quá rồi. Nỗi phân hận đau đớn ngút ngàn của hai kẻ yêu nhau hòa chung, bốc lên choang ngợp hết bầu trời làm Thần Núi Thần Sông và cả Thần Sấm Sét, tự nãy giờ vẫn ung dung xem bọn người trần thế nhí nhô, bị xúc động mãnh liệt bùng lên giận dữ. Từ bầu trời trong vắt, mây đen hiện ra ngùn ngụt, sấm chớp rền vang khắp núi đồi, rồi lửa từ trời giáng xuống. Nước sông dâng lên cuộn cuộn kéo theo sóng thần dữ tợn âm âm áp đến. Núi nổ tung, bắn lên không từng tảng đá khổng lồ xé gió rồi xuống trút lên đầu đám dân làng. Gió tận thế đến rồi. Mọi người run rẩy hai húng, kêu gào thảm thiết rồi chôn chân tại chỗ trước sự phẫn nộ của các thần linh. Sóng bạc đầu cuồng nộ tràn tới, phẳng phẳng tàn phá mọi thứ trên mặt đất, rồi cuốn trôi tất cả ra Biển Bắc, kể cả hàng đồng xác dân làng đã biến thành tro bụi sau khi bị lửa trời từ trên cao chụp xuống thiêu sống. Chỉ nổi trong một ngày, cả vùng bình nguyên xanh tươi mơn mơn, dứa lưng vào vách núi chập chùng, được rừng thiêng bao bọc che chở, đã chìm ngập dưới biển nước. Nước mênh mông tràn lan, dẫy sóng âm vang bào mòn mặt đất cứng, xóa tan mọi dấu vết của sự sống, như để phi tang tội lỗi man rợ của loài

người. Tang thương đau bé. Có đó rồi mất đó. Chỉ còn vương lại sương khói của các vong hồn bị thảm sát từ mặt nước xanh rờn bốc lên, ngùn ngụt ngày đêm, để làm chứng cho nỗi đau thương phát sinh từ sự loạn động của lòng người.

Trong đám sương khói dày đặc vẫn tồn tại từ hàng ngàn năm nay, người thiện duyên vẫn nhận ra bóng dáng của đôi tình nhân phảng phất, khi ẩn khi hiện, miệng cười tươi, tay trong tay lượn lơ chấp chớn lên tận trời cao. Người không có lòng tin vẫn cho đó là ảo giác, tạo thành từ sự khúc xạ ánh sáng qua các lớp mù sương, như thật như mộng. Chỉ biết rằng từ khi người dân Hòa Lan vẫn mình lần mò lên đến tận nơi đây, xây đập, rút dần nước biển, lấp đất tạo lại thôn làng, thời có đàn chim lạ kéo đến. Giống chim nhỏ, mỏ ngắn và thẳng, mắt tròn to tinh anh, khoác ngoài bộ lông xám xinh nhờ xấu xí, nhưng tiếng hót kéo dài từng tràng lanh lảnh, thanh và cao. Chim sống từng cặp, yêu thương nhau rất mực, suốt ngày linh động nhảy

nhót vui đùa trong các lùm cây rậm rạp. Có người cho đó là hiện thân của Em-Mơ-Lô và Rông-Tần quay về, nhớ chốn cũ, tiếc nuôi thú be' bông vô tư của ngày còn thơ tung tăng riu rít bên nhau. Họ không muốn làm người lớn. Họ không muốn bị cuốn hút vào thế giới đầy toan tính lọc lừa. Cứ mỗi lần chim trông nghiêng đầu rúc lên: "Em-Mơ-Lô, Em-Mơ-Lô, em trốn đâu rồi?", thời văng vẳng đâu đó có tiếng chim mái xù xì đáp lại thật nhỏ nhẹ: "Em đây". Người ta gọi đó là loài chim Nấc-Tở-Khao (Nachtegaal) của Biên Bắc.

*

* *

Sau khi đã dành một phút cảm thông, chia sẻ nỗi đoạn trường của người xưa, lắng nghe tiếng hót rộn rã của giống chim Nấc-Tở-Khao, kẻ tha phương tự hỏi lại lòng mình: "Tại sao mình không thể yêu thương nhau nhiều hơn? Tại sao những giọt nước mắt xót xa vẫn mãi rơi dài?".